

स्वच्छ भारत अभियान (नागरी) अंतर्गत बांधकाम व
पाडकाम कचऱ्यावर प्रक्रिया करण्याच्या प्रकल्पास
प्रशासकीय मान्यता देण्याबाबत.

महाराष्ट्र शासन
नगर विकास विभाग

शासन निर्णय क्रमांक:- स्वमअ-२०२०/प्र.क्र.२३/नवि-३४

हुतात्मा राजगुरु चौक, मादाम कामा मार्ग,

मंत्रालय, मुंबई-४०० ०३२.

दिनांक: ०१ जून, २०२१

वाचा:-

- १) शासन निर्णय, नगर विकास विभाग, क्रमांक: स्वमअ-२०१५/प्र. क्र. २३/नवि-३४, दि. १५.०५.२०१५
- २) स्वच्छ भारत अभियान (नागरी) अंतर्गत गठीत उच्चाधिकार समितीच्या दिनांक ३० ऑगस्ट २०१९ रोजी पार पडलेल्या बैठकीचे इतिवृत्त.
- ३) पर्यावरण, वने व हवामान बदल खात्याने दिनांक २९ मार्च, २०१६ रोजी G.S.R. ३१७(E) अन्वये निर्गमित केलेले बांधकाम व पाडकाम कचरा व्यवस्थापन नियम, २०१६ (Construction & Demolition Waste Management Rules, २०१६)
- ४) शासन निर्णय नगर विकास विभाग, क्रमांक:-स्वमअ-२०२०/प्र.क्र.२३/नवि-३४ दि. २८ जानेवारी, २०२०

प्रस्तावना :-

देशातील सर्व शहरांमधील नागरिकांना स्वच्छ पर्यावरण व चांगले आरोग्य मिळावे, या करिता केंद्र शासनामार्फत “स्वच्छ भारत अभियान (नागरी)” संपूर्ण देशामध्ये राबविण्यात येत आहे. केंद्र शासनाच्या “स्वच्छ भारत अभियान (नागरी)” च्या धर्तीवर संदर्भीय क्रमांक १ येथील शासन निर्णयान्वये राज्यामध्ये “स्वच्छ महाराष्ट्र अभियान (नागरी)” ची अंमलबजावणी सुरु आहे. या अभियानांतर्गत शहरे “हागणदारी मुक्त” करणे व घनकचरा व्यवस्थापनांतर्गत “स्वच्छ” करणे या दोन प्रमुख घटकांचा समावेश आहे.

२. स्वच्छ महाराष्ट्र अभियान (नागरी) अंतर्गत गठीत मा. मुख्य सचिवांच्या अध्यक्षतेखालील उच्चाधिकार समितीने राज्यातील ३८३ नागरी स्थानिक स्वराज्य संस्थांचे घनकचरा व्यवस्थापनाचे प्रकल्प अहवालांस आतापर्यंत मान्यता देण्यात आली आहे. या प्रकल्पांची अंमलबजावणी विविध टप्प्यांवर सुरु असून, घनकचरा व्यवस्थापन नियम, २०१६ ची पूर्तता होण्यास हे प्रकल्प सहाय्यभूत ठरणार आहेत.

३. संदर्भीय क्र. ३ येथील आदेशान्वये केंद्र शासनातर्फे निर्गमित करण्यात आलेल्या बांधकाम व पाडकाम कचरा व्यवस्थापन नियम, २०१६ (Construction & Demolition Waste Management Rules, २०१६) ची प्रभावी अंमलबजावणी करणे आवश्यक आहे. तसेच, स्वच्छ सर्वेक्षण - २०२० व कचरामुक्त शहरांचे तारांकित मानांकन मिळविण्यासाठी शहरांना बांधकाम व पाडकामाच्या कचऱ्यावर प्रक्रिया करणे आवश्यक झाले असल्याने राज्यातील १९ शहरांना “बांधकाम व पाडकाम कचऱ्यावर प्रक्रिया करण्यासाठी प्रकल्प उभारण्यास” संदर्भ क्र. ४ येथील शासन निर्णयान्वये प्रशासकीय मान्यता देण्यात आली आहे.

४. राज्यातील बहुतांश शहरांमधील वाढते नागरीकरण व वाढत्या बांधकामाची व्याप्ती पाहता, ज्या १९ शहरांच्या बांधकाम व पाडकाम कचरा प्रक्रिया प्रकल्पास मान्यता देण्यात आली आहे, त्यापैकी १६ शहरांच्या जवळील ७९ शहरांचा बांधकाम व पाडकामाचा कचरा त्याच प्रक्रिया प्रकल्पात (Co-Treat) समावेश करण्याची बाब शासनाच्या विचाराधिन होती.

शासन निर्णय :-

प्रस्तावनेत नमूद केलेल्या बाबींचा विचार करून, बांधकाम व पाडकाम कचरा व्यवस्थापन नियम, २०१६ (Construction & Demolition Waste Management Rules, २०१६) ची प्रभावी अंमलबजावणीकरीता यापूर्वी

मान्यता देण्यात आलेल्या १६ शहरांच्या बांधकाम व पाडकाम प्रकल्पामध्ये खालील नमूद ७९ शहरांच्या बांधकाम व पाडकाम कचऱ्यावर प्रक्रिया करण्यास या शासन निर्णयातील परिच्छेद ३ मध्ये नमूद अटी व शर्तीच्या अधीन राहून शासन प्रशासकीय मान्यता देत आहे.

२. त्यानुसार, यापूर्वी मान्यता देण्यात आलेल्या शहरांच्या बांधकाम व पाडकाम प्रकल्पामध्ये समावेश करावयाच्या नागरी स्थानिक स्वराज्य संस्थांची यादी व कचऱ्याचे प्रमाणे सदर शासन निर्णयातील **विवरणपत्र - अ** मध्ये नमूद करण्यात आली आहे.

३. अटी व शर्ती:

- ३.१ सदर प्रकल्पासाठी कार्यान्वयन यंत्रणा संबंधित नागरी स्थानिक स्वराज्य संस्था राहिल.
- ३.२ केंद्र शासनाच्या मार्गदर्शक सूचना व संदर्भाधीन क्रमांक ३ येथील बांधकाम व पाडकाम कचरा व्यवस्थापन नियम, २०१६ (Construction & Demolition Waste Management Rules, २०१६) नुसार सदर प्रकल्पाची अंमलबजावणी विहित कालावधीमध्ये करणे कार्यान्वयन यंत्रणेस बंधनकारक राहिल.
- ३.३ बांधकाम व पाडकाम कचरा व्यवस्थापन नियम, २०१६ (Construction & Demolition Waste Management Rules, २०१६), अन्वये विहित केलेल्या मार्गदर्शक सूचनांनुसार बांधकाम व पाडकाम कचरा प्रक्रिया प्रकल्पांचे सविस्तर प्रकल्प अहवाल तयार करण्यात आलेले आहेत. या प्रकल्प अहवालाची यशस्वीता ही बांधकाम व पाडकाम कचरा व्यवस्थापन यंत्रणेच्या कार्यक्षम कार्यान्वयावर अवलंबून आहे. त्यामुळे, शहरात बांधकाम व पाडकाम कचरा व्यवस्थापन यंत्रणा कार्यान्वित असणे आवश्यक आहे.
- ३.४ या कचऱ्याची वाहतूक व त्यावर करावयाची शास्त्रोक्त प्रक्रीया या बाबींची सविस्तर प्रकल्प अहवालांमध्ये समाविष्ट बाबींची विहित कालावधीमध्ये अंमलबजावणी करण्याची जबाबदारी कार्यान्वयन यंत्रणेची राहिल.
- ३.५ शहरातील बांधकाम व पाडकाम कचरा पाठविणे व त्या प्रक्रिया करणाऱ्या शहरांने हा कचरा स्विकारणे बंधनकारक राहिल. यासाठी कचरा स्विकारणाऱ्या शहरांनी कोणेही अतिरिक्त शुल्क लावू नये.
४. सदर शासन निर्णय महाराष्ट्र शासनाच्या www.maharashtra.gov.in या संकेतस्थळावर उपलब्ध करण्यात आला असून त्याचा संकेतांक २०२१०६०१११२५००५९२५ असा आहे. हा आदेश डिजिटल स्वाक्षरीने साक्षांकित करून काढण्यात येत आहे.

महाराष्ट्राचे राज्यपाल यांच्या आदेशानुसार व नावाने,

(अजित पालवे)

कार्यासन अधिकारी, महाराष्ट्र शासन

प्रति,

१. मा. मुख्यमंत्री यांचे प्रधान सचिव
२. मा. मंत्री, नगर विकास यांचे खासगी सचिव
३. मा. राज्यमंत्री नगरविकास विभाग यांचे खासगी सचिव
४. अप्पर मुख्य सचिव, वित्त विभाग यांचे स्वीय सहायक
५. अप्पर मुख्य सचिव, नियोजन विभाग यांचे स्वीय सहायक
६. प्रधान सचिव, नगर विकास विभाग (२) यांचे स्वीय सहायक

७. सदस्य सचिव, महाराष्ट्र जीवन प्राधिकरण, मुंबई.
८. आयुक्त तथा संचालक, नगरपालिका प्रशासन संचालनालय, मुंबई.
९. राज्य अभियान संचालक, स्वच्छ महाराष्ट्र अभियान संचालनालय, मुंबई.
१०. विभागीय आयुक्त, (सर्व).
११. जिल्हाधिकारी, (सर्व).
१२. जिल्हा प्रशासन अधिकारी, सर्व.
१३. आयुक्त, महानगर पालिका (नाशिक, कल्याण-डोंबिवली, नागपुर, सोलापूर, मीरा भाईंदर, भिवंडी-निझामपुर, अमरावती, नांदेड-वाघाळा, कोल्हापूर, उल्हासनगर, मालेगांव, जळगांव, अकोला, लातूर, धुळे, अहमदनगर, चंद्रपूर, परभणी, ठाणे, पनवेल)
१४. मुख्याधिकारी, नगरपरिषद / नगरपंचायती (पारनेर, राहुरी, बाळापूर, बार्शी टाकळी, मुर्तीजापूर, पातूर, नांदगाव-खांडेश्वर, तिओसा, सिंदखेडा, बाळापूर, भद्रावती, गडचांदूर, मूल, पोंभूर्णा, राजूरा, वरोरा, भुसावळ, चोपडा, धरणगाव, एरंडोल, फैजपूर, जामनेर, पाचोरा, सावदा, वरणगाव, येवल, शहापूर, औसा, चाकूर, रेनापूर, शिरूर अनंदपाल, इचलकरंजी, जयसिंगपूर, कागल, कुरुंदवाड, मुरगूड, पन्हाळा, वडगाव, मलकापूर(कोल्हापूर), मनमाड, सटाना, हिंगणा, कळमेश्वर, कामठी, खापा, कुही, मोहपा, मौदा, परशिवनी, रामटेक, सावनेर, उमरी, वाडी, वानडोंगरी, अर्धापूर, भोकर, कंधार, लोहा, मुदखेड, पेठउमरी, भगूर, दिंडोरी, इगतपूरी, निफाड, त्रिंबक, अक्कलकोट, मोहोळ, गंगाखेड, पालम, सोनपेठ, कर्जत, माथेरान, अंबरनाथ, बदलापूर, मुरबाड)
१५. निवडनस्ती, नवि-३४.

शासन निर्णय क्रमांक:-स्वमअ-२०२०/प्र.क्र.२३/नवि-३४ दिनांक ०१ जून, २०२१ रोजीच्या सोबतचे
विवरणपत्र-अ

C&D - Cotreatment Facility – Ahmadnagar Municipal Corporation

S.N.	District	City	Distance KM	Total Waste Generated (TPD)	MIS C & D waste Generation (TPD)
1	Ahmadnagar	Parner (NP)	40	5	1.5
2	Ahmadnagar	Rahuri (M Cl)	38	13.1	3.93

C&D - Cotreatment Facility – Akola Municipal Corporation

S.N.	District	City	Distance KM	Total Waste Generated (TPD)	MIS C & D waste Generation (TPD)
1	Akola	Akot (M Cl)	47	20.81	6.243
2	Akola	Balapur (M Cl)	23	11	3.3
3	Akola	Barshi Taklii	15	4.45	1.335
4	Akola	Murtijapur (M Cl)	43	10	3
5	Akola	Patur (M Cl)	30	6	1.8

C&D - Cotreatment Facility – Amravati Municipal Corporation

S.N.	District	City	Distance KM	Total Waste Generated (TPD)	MIS C & D waste Generation (TPD)
1	Amravati	Chandurbazar	36	4	1.2
2	Amravati	Nandgaon Khandeshwar	38	4	1.2
3	Amravati	Teosa	42	4	1.2

C&D - Cotreatment Facility – Dhule Municipal Corporation

S.N.	District	City	Distance KM	Total Waste Generated (TPD)	MIS C & D waste Generation (TPD)
1	Dhule	Shindkheda(NP)	47	3.5	1.05

C&D - Cotreatment Facility – Chandrapur Municipal Corporation

S.N.	District	City	Distance KM	Total Waste Generated (TPD)	MIS C & D waste Generation (TPD)
1	Chandrapur	Ballarpur (M Cl)	17	26	7.8
2	Chandrapur	Bhadravati (M Cl)	26	13.88	4.164
3	Chandrapur	Gadchandur(MC)	48	9	2.7
4	Chandrapur	Mul (M Cl)	43	5.1	1.53
5	Chandrapur	Pombhurna (NP)	48	1.41	0.423
6	Chandrapur	Rajura (M Cl)	17	7.5	2.25
7	Chandrapur	Warora (M Cl)	46	13	3.9

C&D - Cotreatment Facility – Jalgaon Municipal Corporation

S.N.	District	City	Distance KM	Total Waste Generated (TPD)	MIS C & D waste Generation (TPD)
1	Jalgaon	Bhusawal (M Cl)	27	35.1	10.53
2	Jalgaon	Chopda (M Cl)	49	13.02	3.906
3	Jalgaon	Dharangaon (M Cl)	33	5	1.5
4	Jalgaon	Erandol (M Cl)	30	5.4	1.62
5	Jalgaon	Faizpur (M Cl)	44	4.5	1.35
6	Jalgaon	Jamner (M Cl)	37	14.01	4.203
7	Jalgaon	Pachora (M Cl)	50	21.01	6.303
8	Jalgaon	Savda (M Cl)	45	7.3	2.19
9	Jalgaon	Varangaon (NP)	39	8.5	2.55
10	Jalgaon	Yawal (M Cl)	40	10	3

C&D - Cotreatment Facility – KDMC Municipal Corporation

S.N.	District	City	Distance KM	Total Waste Generated (TPD)	MIS C & D waste Generation (TPD)
1	Thane	Shahapur (NP)	37	5.2	1.56
2	Thane	Thane (M Corp.)	21	963	288.9
3	Raigadh	Panvel (M Cl)	36	450	135

C&D - Cotreatment Facility – Latur Municipal Corporation

S.N.	District	City	Distance KM	Total Waste Generated (TPD)	MIS C & D waste Generation (TPD)
1	Latur	Ausa (M Cl)	21	11.95	3.585
2	Latur	Chakur (NP)	40	5.21	1.563
3	Latur	Renapur	18	4.2	1.26
4	Latur	Shirur Anantpal	35	3.75	1.125

C&D - Cotreatment Facility – Kolhapur Municipal Corporation

S.N.	District	City	Distance KM	Total Waste Generated (TPD)	MIS C & D waste Generation (TPD)
1	Kolhapur	Ichalkaranji (M Cl)	28	83	24.9
2	Kolhapur	Jaysingpur (M Cl)	38	16.02	4.806
3	Kolhapur	Kagal (M Cl)	19	12.5	3.75
4	Kolhapur	Kurundvad (M Cl)	45	4.95	1.485
5	Kolhapur	Murgud (M Cl)	49	3.33	0.999
6	Kolhapur	Panhala (M Cl)	21	0.95	0.285
7	Kolhapur	Vadgaon Kasba	39	5.75	1.725
8	Kolhapur	Malkapur_K (M Cl)	49	1.35	0.405

C&D - Cotreatment Facility – Malegaon Municipal Corporation

S.N.	District	City	Distance KM	Total Waste Generated (TPD)	MIS C & D waste Generation (TPD)
1	Nashik	Manmad	40	-	-
2	Nashik	Satana	35	-	-

C&D - Cotreatment Facility – Nagpur Municipal Corporation

S.N.	District	City	Distance KM	Total Waste Generated (TPD)	MIS C & D waste Generation (TPD)
1	Nagpur	Hingana (NP)	12	2.01	0.603
2	Nagpur	Kalameshwar	22	5.8	1.74
3	Nagpur	Kamptee (M Cl)	15	29	8.7
4	Nagpur	Khapa (M Cl)	34	3	0.9
5	Nagpur	Kuhi (NP)	40	2.5	0.75
6	Nagpur	Mohpa (M Cl)	35	1.46	0.438
7	Nagpur	Mouda	36	3	0.9
8	Nagpur	Parseoni	35	1.41	0.423
9	Nagpur	Ramtek (M Cl)	48	5.99	1.797
10	Nagpur	Savner (M Cl)	37	4.5	1.35
11	Nagpur	Umred (M Cl)	45	13.25	3.975
12	Nagpur	Wadi (MC)	10	13.1	3.93
13	Nagpur	WANADONGRI	14	11.24	3.372

C&D - Cotreatment Facility – Nanded Municipal Corporation

S.N.	District	City	Distance KM	Total Waste Generated (TPD)	MIS C & D waste Generation (TPD)
1	Nanded	Ardhapur(M Cl)	19	10.5	3.15
2	Nanded	Bhokar (M Cl)	49	12	3.6
3	Nanded	Kandhar (M Cl)	37	6	1.8
4	Nanded	Loha (M Cl)	31	8.01	2.403
5	Nanded	Mudkhed (M Cl)	24	6.3	1.89
6	Nanded	Peth Umri (M Cl)	47	3	0.9

C&D - Cotreatment Facility – Nashik Municipal Corporation

S.N.	District	City	Distance KM	Total Waste Generated (TPD)	MIS C & D waste Generation (TPD)
1	Nashik	Bhagur (M Cl)	20	2.5	0.75
2	Nashik	Dindori	25	4.1	1.23
3	Nashik	Igatpuri (M Cl)	45	7.5	2.25
4	Nashik	Niphad	40	6.5	1.95
5	Nashik	Trimbak	30	3	0.9

C&D - Cotreatment Facility – Solapur Municipal Corporation

S.N.	District	City	Distance KM	Total Waste Generated (TPD)	MIS C & D waste Generation (TPD)
1	Solapur	Akkalkot (M Cl)	38	13.75	4.125
2	Solapur	Mohol	35	6.7	2.01

C&D - Cotreatment Facility – Parbhani Municipal Corporation

S.N.	District	City	Distance KM	Total Waste Generated (TPD)	MIS C & D waste Generation (TPD)
1	Parbhani	Gangakhed	38	15	4.5
2	Parbhani	Palam (NP)	23	2	0.6
3	Parbhani	Sonpeth (M Cl)	36	6	1.8

C&D - Cotreatment Facility – Ulhasnagar Municipal Corporation

S.N.	District	City	Distance KM	Total Waste Generated (TPD)	MIS C & D waste Generation (TPD)
1	Raigadh	Karjat (M Cl)	45	10	3
2	Raigadh	Matheran (M Cl)	45	3	0.9
3	Thane	Ambarnath(M Cl)	8	156	46.8
4	Thane	Badlapur (M Cl)	13	68	20.4
5	Thane	Murbad (NP)	30	4	1.2
